

Motion till riksdagen

1988/89:Ju232

av Margit Gennser (m)

Polisens förspaningsregister

Polismyndigheterna har efter lagändring rätt att hålla sig med ett s k förspaningsregister. Detta innebär att polisen har rätt att dataregistrera personer inte för att de har begått brottsliga handlingar utan därför att de kan tänkas begå sådana i framtiden. Brottsmisstankar föreligger således inte vid registreringstillfället!

Syftet med lagstiftningen är att underlätta polisens insatser mot den grövre och svårutredda brottsligheten. Detta syfte är i och för sig gott men det kommer i konflikt med ett annat — och för en rättsstat — väsentligare intresse, nämligen att skydda människors integritet och deras privatliv. Det är nämligen i lagen tillåtet att införa uppgifter om "någons personliga förhållanden".

En spärre finns i lagstiftningen, nämligen att uppgifterna skall vara nödvändiga för att polisen skall kunna fullgöra sin verksamhet. Om denna begränsning skall tillämpas eller inte, avgörs av polisen. Skyddet för den enskilde måste uppfattas som svagt inte minst i skenet av det senaste årets rättsskandaler. Och även om man kunde tänka sig att polisen utnyttjade möjligheten att upprätta ett förspaningsregister med utomordentligt stor restriktivitet och klokhet skulle ändå risker uppkomma att felaktiga uppgifter smyger sig in i dataregistren, fel som aldrig kommer att kunna rättas till och som dessutom förhållandevis lätt kan komma i orätta händer. Datainspektionen har också haft betydande betänkligheter i samband med ansökan om förspaningsregister. I detta sammanhang kan det inte nog understrykas att integritetsfrågorna får en helt annan dignitet i och med att register sammanställs med hjälp av modern datateknik.

Det dåliga integritetsskyddet när det gäller förspaningsregistret har — med rätta — utsatts för hård kritik. Här finns två intressen som står i konflikt med varandra, nämligen skyddet för enskildas integritet och privatliv och polisens möjligheter att ingripa mot en brottslighet, t ex inom narkotikahandeln som blivit allt grövre. Avvägningarna mellan två mycket betydelsefulla intressen är svåra att göra. De skyddsregler för den personliga integriteten som återfinns i lagstiftningen är emellertid så svagt utformade att de kan leda till äventyrligheter. Samtliga riksdagspartier har sagt sig vara beredda att ompröva beslutet. Någon proposition i ärendet har dock inte kommit. Nu går det inte längre att vänta. Reglerna måste ses över så att skyddet för den personliga integriteten stärks.

Hemställan

Mot. 1988/89
Ju232

Med hänvisning till vad som i motionen anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om hur skyddet för den enskildes integritet skall kunna stärkas i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 22 januari 1989

Margit Gennser (m)